

Instans: Fullmäktigeberedningen
Tid: 2020-09-23 kl. 17.00-20.00
Plats: Nossan (A-salen), kommunhuset

Kent Johansson (KV)
Fullmäktigeberedningens ordförande

Mattias Strandberg
Sekreterare

Information:

- FB = slutgiltigt beslut fattas i fullmäktigeberedningen.
- KS = slutgiltigt beslut fattas i kommunstyrelsen.
- KF = slutgiltigt beslut fattas i kommunfullmäktige.
- INFO = Information.
- Ett X markerar att handlingar finns bifogade i kallelsen.
- VS markerar att handlingar presenteras vid sammanträdet.

<i>KL</i>	<i>NR</i>	<i>Besluts -organ</i>	<i>Ärende</i>	<i>DNR</i>	<i>Handlingar bifogas</i>	<i>Föredragandel/ Kommentar</i>
17.00			Sammanträdets öppnande			Ordförande
			Upprop			Nämndsamordnare
			Val av justerare och tid för justering			Ordförande
17.05	1	FB	Fullmäktigeberedningens förslag till ny politisk organisation med anledning av bildandet av samhällsbyggnadsförvaltningen	KS 94/2020	X	Ordförande

Fullmäktigeberedningens förslag till ny politisk organisation (avveckling av bygg- och miljönämnd och tekniska nämnd samt bildande av samhällsbyggnadsnämnd och myndighetsnämnd)

Sammanfattning

Kommunfullmäktige har beslutat om en organisationsförändring som innebär att bygg- och miljöförvaltningen och tekniska förvaltningen slås samman till en samhällsbyggnadsförvaltning (kommunfullmäktige § 33/2020-03-09). I samband med beslutet tillsattes en fullmäktigeberedning med uppdraget att vid fullmäktiges sammanträde den 10 november 2020 lämna förslag till förändringar av kommunens politiska organisation med anledning av bildandet av den nya förvaltningen. Beredningen har tagit fram ett förslag och skickat det på remiss till bygg- och miljönämnden och tekniska nämnden (fullmäktigeberedningen § 6/2020-07-02).

Fullmäktigeberedningens ordförande har beaktat nämndernas remissvar och föreslår följande förändringar av det förslag som ska lämnas till kommunfullmäktige:

- Bygg- och miljönämnden och tekniska nämnden avskaffas 2022-12-31.
- Samhällsbyggnadsnämnden och myndighetsnämnden bildas från och med 2023-01-01.
- Samhällsbyggnadsnämnden ska bestå av nio ledamöter och nio ersättare. Kostnadsökningen som detta innebär beaktas i ordinarie budgetprocess.
- Punkterna om entledigande av ledamöter och ersättare i bygg- och miljönämnden och tekniska nämnden tas bort på grund av att dessa förtroendevaldas uppdrag upphör när den nya organisationen träder i kraft.

Beslutsunderlag

Ordförandeskrivelse i ärendet daterad 2020-09-15

Tekniska nämndens yttrande inkommet 2020-09-01

Bygg- och miljönämndens yttrande inkommet 2020-08-28

Tekniska nämnden § 65/2020-08-27

Bygg- och miljönämnden § 60/2020-08-26

Presidieskrivelse i ärendet daterad 2020-06-24

Kommunfullmäktige § 33/2020-03-09

Förslag till beslut

Fullmäktigeberedningens ordförandes förslag till fullmäktigeberedningen:

1. Ordförandens förslag till ändringar godkänns och förslag till förändringar av Herrljunga kommuns politiska organisation överlämnas till kommunfullmäktige.

Fullmäktigeberedningens förslag till kommunfullmäktige:

1. Bygg- och miljönämnden avskaffas 2022-12-31.
2. Tekniska nämnden avskaffas 2022-12-31.
3. Samhällsbyggnadsnämnden bildas från och med 2023-01-01.
4. Myndighetsnämnden bildas från och med 2023-01-01.
5. Samhällsbyggnadsnämnden övertar de uppgifter som bygg- och miljönämnden samt tekniska nämnden idag ansvarar för med undantag för den tillsyn och annan myndighetsutövning som bygg- och miljönämnden ansvarar för.
6. Myndighetsnämnden övertar den tillsyn och annan myndighetsutövning som bygg- och miljönämnden idag ansvarar för.
7. Samhällsbyggnadsnämnden ska bestå av nio ledamöter och nio ersättare. Bland dessa ska en ordförande och en vice ordförande väljas. Kostnadsökningen jämfört med nuvarande politiska organisation beaktas i ordinarie budgetprocess.
8. Myndighetsnämnden ska bestå av fem ledamöter och fem ersättare. Bland dessa ska en ordförande och en vice ordförande väljas.
9. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att ta fram förslag till reglementen för samhällsbyggnadsnämnden och myndighetsnämnden i vilka nämndernas uppgifter preciseras närmare.
10. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att ta fram ett förslag till revidering av Reglemente om arvoden, ersättningar och bestämmelser för förtroendevalda i Herrljunga kommun med anledning av den föreslagna förändringen av den politiska organisationen.
11. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att ta fram ett förslag till revidering av Gemensamma reglementebestämmelser för facknämnderna i Herrljunga kommun med anledning av den föreslagna förändringen av den politiska organisationen.
12. Beslut om ramväxlingar från bygg- och miljönämnden samt tekniska nämnden till samhällsbyggnadsnämnden och myndighetsnämnden fattas vid samma sammanträde som fullmäktige behandlar de nya nämndernas reglementen.

Kent Johansson (KV)
Ordförande

Expedieras till: Kommunfullmäktige
För kännedom Bygg- och miljönämnden, tekniska nämnden
till:

Bakgrund

Kommunfullmäktige har beslutat om en organisationsförändring som innebär att bygg- och miljöförvaltningen och tekniska förvaltningen slås samman till en samhällsbyggnadsförvaltning (kommunfullmäktige § 33/2020-03-09). Bakgrunden är att Herrljunga kommun är i ett skede då visionsarbetet förnyas med fortsatt fokus på tillväxt och utvecklingen av ett hållbart samhälle för att kommunen ska fortsätta vara en bra plats att leva, bo och verka i. För att underlätta för samhällsbyggnadsprocessen och skapa en strategisk plattform för det arbetet har en sammanslagning av ovannämnda förvaltningar bedömts lämplig.

I samband med beslutet att bilda en samhällsbyggnadsförvaltning tillsattes en fullmäktigeberedning med följande uppdrag:

- Lämna förslag till kommunfullmäktige om de förändringar i Herrljunga kommuns politiska organisation och struktur, som en sammanslagning av tekniska förvaltningen och bygg- och miljöförvaltningen till en samhällsbyggnadsförvaltning, kräver.
- Lämna förslag till kommunfullmäktige om hur nämnderna, efter bildandet av en samhällsbyggnadsförvaltning, ska organiseras och vilka uppgifter varje nämnd ska ha.

Fullmäktigeberedningen har tagit fram ett förslag och skickad det på remiss till bygg- och miljönämnden och tekniska nämnden (fullmäktigeberedningen § 6/2020-07-02). Bygg- och miljönämnden och tekniska nämnden har svarat och yttrandena sammanfattas nedan.

Remissvar

Bygg- och miljönämnden ser både för- och nackdelar med fullmäktigeberedningens förslag till ny politisk organisation. Bygg- och miljönämnden tror att samhällsbyggnadsförvaltningen kommer ha lättare att driva samhällsutvecklingen när hela ansvaret, från planläggning, markexploatering, tomtförsäljning, bygglovshantering och gatuunderhåll, vilar på en och samma förvaltning. Nackdelarna med fullmäktigeberedningens förslag är enligt bygg- och miljönämnden att det ökar risken för jäv, att det medför svårigheter i samband med prioritering av myndighetsutövande uppgifter samt att det innebär osäkerheter i myndighetsnämndens budget. Bygg- och miljönämnden har även synpunkter på tidpunkten för den nya organisationens ikraftträdande.

Tekniska nämnden har synpunkter på tidpunkten för ikraftträdandet av den föreslagna förändringen av den politiska organisationen, organisatorisk tillhörighet för sidoorgan som exempelvis Trygghetsrådet samt antalet ledamöter i de nya nämnderna. Nedan följer en mer ingående redogörelse av bygg- och miljönämndens och tekniska nämndens synpunkter.

Ökad risk för jäv

Bygg- och miljönämnden ser en ökad risk för jäv om budgeten för personal, inklusive löner till myndighetsutövande chefer och tjänstepersoner, ligger hos samhällsbyggnadsnämnden.

Detta särskilt om chef för myndighetsutövning ska bedriva tillsyn mot verksamhet som lönesättande chef ansvarar för.

Bygg- och miljönämnden ser också en risk att beslut om krav som innebär stora kostnader inte lyfts till myndighetsnämnden, medvetet eller omedvetet, om de myndighetsutövande enheterna har för stor empati till samhällsbyggnadsförvaltningen. Det kan enligt bygg- och miljönämnden i praktiken handla om en byggenhetschef som måste villkora om fördyrande åtgärder i samband med ett bygglov, en miljöenhetschef som måste begära kostsamma undersökningar och saneringar av förorenade områden på kommunal mark eller en räddningschef som måste begära stora åtgärder efter en brandskyddstillsyn vid ett äldreboende.

SVårigheter i samband med prioriteringar av myndighetsutövande arbetsuppgifter

Bygg- och miljönämnden har identifierat ett antal risker med att samhällsbyggnadsnämnden, enligt förslaget, har budget- och personalansvar medan myndighetsnämnden endast har en budget för arvodeskostnader till förtroendevalda. Bygg- och miljönämnden befärar att myndighetsutövande arbetsuppgifter riskerar att prioriteras ned i förhållande till samhällsbyggnadsnämndens andra verksamhetsområden.

Bygg- och miljönämnden ser också en jävsproblematik i att samhällsbyggnadsnämnden ska vara med och prioritera bland de myndighetsutövande uppgifterna, varav några kan ha direkt påverkan på samhällsbyggnadsnämndens egen verksamhet. Tillsyn av ventilation i skolor och tillsyn av förorenade områden är två exempel på sådana uppgifter.

OSäkerhet i myndighetsnämndens budget

Bygg- och miljönämnden anför att det kan vara svårt att budgetera för kostnader för ersättningar och arvoden till förtroendevalda och att det kan leda till att myndighetsnämnden dras med procentuellt stora underskott om politiker är mer aktiva än vad nämnden budgeterat för.

Bygg- och miljönämndens förslag

För att minska risken för jäv och att myndighetsutövande arbetsuppgifter prioriteras ned i samhällsbyggnadsnämnden har bygg- och miljönämnden två alternativa budgetlösningar. Den första innebär att myndighetsnämnden förfogar över en budget för de myndighetsutövande tjänstepersonerna och beslutar om verksamhetsplan för de myndighetsutövande enheterna. Den andra alternativa budgetlösningen är att myndighetsnämnden förfogar över budget enbart för de myndighetsutövande enhetscheferna och att kommundirektören blir lönesättande för dem.

Tidpunkten för den nya organisationens ikraftträdande

Bygg- och miljönämnden föreslår att den föreslagna förändringen av kommunens politiska organisation ska träda i kraft vid nästa mandatperiod. Bygg- och miljönämnden har inte motiverat sitt ställningstagande på den punkten.

Tekniska nämnden anser att det vore bra om samhällsbyggnadsnämnden inrättas vid nästa mandatperiod (2023-01-01), eftersom det ger tid att gå igenom ändringar i reglementen,

delegeringar, förvaltningsuppdrag, nämndernas mål och de sidouppdrag som ordförandena erhåller automatiskt när de väljs. Tekniska nämnden anser också att ett ikraftträdande den 1 januari 2023 möjliggör diskussioner om vilka verksamheter som ska ingå i nämnderna. Vidare ser tekniska nämnden inget hinder mot att förvaltningschefen för samhällsbyggnadsnämnden arbetar för två nämnder tills nästa mandatperiod inträder. Enligt tekniska nämnden skulle ett sådant upplägg rentav ge mer stabilitet i politiken och verksamheterna än att genomföra förändringar av nämndorganisationen under innevarande mandatperiod.

Antal ledamöter i samhällsbyggnadsnämnden

Tekniska nämnden anser att det är rimligt att öka antalet ledamöter i den föreslagna samhällsbyggnadsnämnden eftersom det blir en bredare verksamhet att överblicka än idag. Av tekniska nämndens yttrande framgår inte hur många ledamöter den önskar i samhällsbyggnadsnämnden, bara att antalet ska öka i förhållande till fullmäktigeberedningens förslag. Ett alternativ till att öka antalet ledamöter i samhällsbyggnadsnämnden är enligt tekniska nämnden att se över vad som är lämpligt att överföras till kommunstyrelsen så att beslutsmandat och ansvar går hand i hand. Om ansvar överförs till kommunstyrelsen kan styrelsen enligt tekniska nämnden behöva utökas till 15 ledamöter.

Organisatorisk tillhörighet för bland annat Plankommittén och Trygghetsrådet

Tekniska nämnden anser att det bör analyseras vilka dialog- och informationsforum, som till exempel Plankommittén och Trygghetsrådet, som samhällsbyggnadsnämnden ska ansvara för. Plankommittén tillhör idag kommunstyrelsen och Trygghetsrådet tillhör tekniska nämnden.

Förändringar av förslaget efter remissbehandling

Fullmäktigeberedningens ordförande har analyserat bygg- och miljönämndens och tekniska nämndens yttranden och föreslår följande förändringar av fullmäktigeberedningens förslag till ny politisk organisation i Herrljunga kommun.

Tidpunkten för den nya organisationens ikraftträdande

Fullmäktigeberedningens ordförande delar tekniska nämndens och bygg- och miljönämndens uppfattning att den föreslagna förändringen av kommunens politiska organisation ska träda i kraft 2023-01-01. Det skulle innebära att kommunstyrelsen ges gott om tid att ta fram förslag till reglementen för samhällsbyggnadsnämnden och myndighetsnämnden, förslag till revidering av arvodesreglemente och gemensamt reglemente för facknämnderna, förslag till ramväxlingar samt förslag till revidering av övriga berörda styrdokument.

Ett ikraftträdande redan 2021-01-01 skulle, enligt fullmäktigeberedningens ordförande, innebära att kommunstyrelsen skulle behöva påbörja ovannämnda arbete redan innan kommunfullmäktige tagit ställning till fullmäktigeberedningens förslag till ny politisk organisation den 10 november 2020. Detta för att kommunallagens regler om beredning av fullmäktiges ärenden ska efterlevas. Om den föreslagna förändringen av kommunens organisation träder i kraft redan nästa år hinner exempelvis förslag till arvodesreglemente

inte skickas på remiss till partigrupperna. Detta skulle enligt fullmäktigeberedningens ordförande vara en nackdel.

Antal ledamöter i samhällsbyggnadsnämnden

Fullmäktigeberedningens ordförande delar tekniska nämndens uppfattning att antalet ledamöter i den föreslagna samhällsbyggnadsnämnden bör öka på grund av att dess ansvarsområde är bredare än dagens tekniska nämnd. Ordföranden föreslår att samhällsbyggnadsnämnden ska bestå av nio ledamöter och nio ersättare, vilket är en ökning med två ledamöter och två ersättare i förhållande till remissversionen av fullmäktigeberedningens förslag till ny politisk organisation. Fullmäktige beredningens ordförande föreslår att kostnadsökningen som detta innebär ska beaktas i ordinarie budgetprocess.

Ökad risk för jäv samt svårigheter i samband med prioriteringar av myndighetsutövande arbetsuppgifter

I och med att ansvaret för å ena sidan drift och å andra sidan ansvaret för myndighetsutövning i form av exempelvis tillsyn inte kombineras i en och samma nämnd bedömer fullmäktigeberedningens ordförande att den föreslagna organisationen i sig inte ökar risken för jäv. Detta förutsatt att förtroendevalda som sitter i samhällsbyggnadsnämnden inte samtidigt sitter i myndighetsnämnden och tvärtom. Däremot är det viktigt att vidta åtgärder på förvaltningsnivå för att motverka jäv- och intressekonflikter. Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) skriver i en undersökning av kommunernas organisering av miljö- och hälsoskyddsuppgifter att i de fall förvaltningar kombinerar ansvar för utförande/drift och myndighetsutövning/tillsyn är det lämpligt att ha särskilda rutiner för hur man ska kunna undvika oegentligt förfarande. Ordföranden anser därför att samhällsbyggnadsförvaltningen bör analysera potentiella jävsrisker och upprätta rutiner för att hantera dem vid exempelvis lönesättning, budgetering och verksamhetsplanering.

Den föreslagna myndighetsnämnden har enligt kommunallagen rätt att föregripa ett beslut i ett enskilt ärende av den som fått delegerad beslutanderätt (exempelvis förvaltningen) genom att själv ta över och besluta i ärendet. Bestämmelsen gör det möjligt för myndighetsutövande tjänstepersoner att låta myndighetsnämnden besluta i ärenden som kan medföra betydande påverkan på samhällsbyggnadsnämndens ekonomi och verksamhet. Fullmäktigeberedningens ordförande anser vidare att det faktum att all myndighetsutövning som bygg- och miljönämnden idag ansvarar för är kraftigt styrd av lagar minskar risken för att ovidkommande hänsyn tas i myndighetsutövning mot samhällsbyggnadsnämndens verksamheter.

Fullmäktigeberedningens ordförande föreslår vidare att beslutspunkterna om entledigande av ledamöter och ersättare i bygg- och miljönämnden och tekniska nämnden tas bort på grund av att dessa förtroendevaldas uppdrag upphör när den nya organisationen träder i kraft.

Ekonomisk bedömning

Kommunfullmäktige har den 16 juni 2020 (KF § 80) fattat beslut om ramarna i Herrljunga kommuns budget för 2021-2023. En del av beslutet utgörs av nämndernas kommunbidrag för 2021, det vill säga hur stora ekonomiska resurser varje nämnd har till sitt förfogande under nästkommande år. Bygg- och miljönämndens kommunbidrag uppgår till 14 192 tkr och tekniska nämndens kommunbidrag uppgår till 39 466 tkr.

Om kommunfullmäktige beslutar att avskaffa bygg- och miljönämnden och tekniska nämnden samt bilda en samhällsbyggnadsnämnd och en myndighetsnämnd kommer fullmäktige behöva besluta om ramväxlingar. Fullmäktigeberedningen föreslår att samhällsbyggnadsnämnden ska ha budget- och personalansvar samt att myndighetsnämnden endast ska ha en budget för arvodeskostnader till myndighetsnämndens förtroendevalda. Eftersom bygg- och miljönämnden och tekniska nämnden fattar beslut om budget och verksamhetsplan för nästkommande år den 30 september respektive 1 oktober 2020 är de budgeterade arvodeskostnaderna för 2021 ännu inte kända. I väntan på att kommunfullmäktige fattar beslut om fullmäktigeberedningens förslag arbetar bygg- och miljönämnden och tekniska nämnden med var sin budget och verksamhetsplan för 2021. Mot bakgrund av att arvodeskostnaderna för 2021 ännu är okända samt att samhällsbyggnadsnämndens och myndighetsnämndens uppgifter ännu inte är fastställda i reglementen föreslås kommunfullmäktige besluta om ramväxlingar i samband med att de nya nämndernas reglementen behandlas i fullmäktige.

Fullmäktigeberedningens ordförande föreslår som tidigare nämnts en utökning av antalet ledamöter och ersättare i samhällsbyggnadsnämnden i förhållande till det förslag som skickades på remiss till bygg- och miljönämnden och tekniska nämnden. Förslaget att utöka antalet ledamöter och ersättare från sju till nio skulle innebära en ökad kostnad i förhållande till nuvarande organisation. Enligt uppgift från ekonomiavdelningen skulle kostnaden för ytterligare en ledamot i samhällsbyggnadsnämnden uppgå till cirka 6 tkr (inklusive resor och exklusive ersättning för förlorad arbetsinkomst) om ordinarie sammanträdesplan följs (nio sammanträden). Icke tjänstgörande, närvarande, ersättare har rätt till full ersättning för fem sammanträden per år, vilket skulle innebära en kostnad om 3,3 tkr (inklusive resor och exklusive ersättning för förlorad arbetsinkomst) per ersättare. Sammantaget uppskattas den totala kostnadsökningen för ytterligare två ledamöter och två ersättare bli cirka 19 tkr (inklusive resor och exklusive ersättning för förlorad arbetsinkomst).

Juridisk bedömning

Av 3 kap. 4 § kommunallagen (KL) framgår att fullmäktige ska tillsätta de nämnder som utöver styrelsen behövs för att fullgöra kommunens eller regionens uppgifter enligt lag eller annan författning och för övrig verksamhet. 6 kap. 19 § (KL) slår fast att "fullmäktige bestämmer mandattiderna för andra nämnder än styrelsen." I propositionen som låg till grund för den nya kommunallagen som trädde i kraft den 1 januari 2018 (prop. 2016/17:171) står följande att läsa om ovannämnda paragraf:

"När det gäller andra nämnder än styrelsen är mandatperioderna fria. Det innebär att kommunerna och landstingen även kan låta dessa nämnders tjänstgöringstid börja före den

1 januari året efter ett valår. Det innebär också att kommunerna och landstingen när de så vill kan göra förändringar i sin nämndorganisation genom att t.ex. bilda nya nämnder och avskaffa gamla.”

Det finns med andra ord inget i kommunallagen som hindrar kommunfullmäktige från att bilda en samhällsbyggnadsnämnd och en myndighetsnämnd samt avskaffa bygg- och miljönämnden och tekniska nämnden under nuvarande mandatperiod. Däremot måste 6 kap. 7 § KL beaktas. Paragrafen innehåller följande bestämmelser om vad en nämnd inte får göra:

”En nämnd får inte bestämma om rättigheter eller skyldigheter för kommunen eller regionen i ärenden där nämnden företräder kommunen eller regionen som part.

En nämnd får inte heller utöva i lag eller annan författning föreskriven tillsyn över sådan verksamhet som nämnden själv bedriver.”

Bestämmelsen i första stycket har till syfte att förhindra att en nämnd både har partsintressen och sköter myndighetsutövning inom ett och samma område. En sådan situation kan exempelvis uppstå om en nämnd först beslutar om att ansöka om bygglov för en ombyggnad av en fastighet och därefter också beslutar om bygglovet för ombyggnaden.

Andra stycket innehåller en bestämmelse som hindrar att en och samma nämnd både driver en viss verksamhet och har tillsyn över den. Den nämnd som exempelvis utövar tillsyn över miljöfarlig verksamhet kan alltså inte ha ansvar för driften av ett reningsverk eller en sopförbränningsanläggning. Fastighetsförvaltning och ansvar för brandtillsyn är ett annat exempel på oförenliga uppgifter. Bestämmelsen innebär också att en nämnd inte kan ha ansvar både för tillsyn enligt miljöbalken eller livsmedelslagstiftningen och samtidigt ansvara för driften av en kommunal verksamhet som på något sätt är föremål för tillsyn enligt samma lag.

Myndighetsnämnd

Om bygg- och miljönämnden och tekniska nämnden avskaffas och dessa nämnders uppgifter överförs till en nybildad samhällsbyggnadsnämnd skulle 6 kap. 7 § KL inte efterlevas. För det första skulle samhällsbyggnadsnämnden i ett sådant scenario både ha partsintressen och ansvara för myndighetsutövning enligt plan- och bygglagen. För det andra skulle samhällsbyggnadsnämnden exempelvis bedriva fastighetsförvaltning, räddningstjänst, kost- och måltidsproduktion och simhall och samtidigt utöva tillsyn enligt lagen om skydd mot olyckor, livsmedelslagen och miljöbalken. Förutom att en sådan organisatorisk lösning skulle strida mot 6 kap. 7 § KL, skulle jäv uppstå.

För att bestämmelserna i 6 kap. 7 § KL ska kunna efterlevas samt jäv undvikas föreslår fullmäktigeberedningen att en myndighetsnämnd inrättas. Myndighetsnämnden föreslås ta över all tillsyn och annan myndighetsutövning som bygg- och miljönämnden idag ansvarar för. Bygg- och miljönämnden har bland annat ansvar för myndighetsutövning och tillsyn enligt följande lagstiftning:

- Miljöbalken

- Livsmedelslagen
- Smittskyddslagen
- Plan- och bygglagen (exklusive översiktlig planering, som kommunstyrelsen ansvarar för)
- Lagen om skydd mot olyckor
- Lagen om brandfarlig och explosiv vara
- Tobakslagen (tillsyn av rökfria miljöer i offentliga lokaler)
- Lagen om sprängämnesprekursorer

Fullmäktigeberedningens ordförande föreslår att kommunstyrelsen får i uppdrag av kommunfullmäktige att ta fram förslag till reglementen för myndighetsnämnden och samhällsbyggnadsnämnden i vilka respektive nämnds uppgifter preciseras närmare.

Fullmäktigeberedningens ordförande föreslår att samhällsbyggnadsnämnden ska bestå av nio ledamöter och nio ersättare och att myndighetsnämnden ska bestå av fem ledamöter och fem ersättare. Fullmäktigeberedningens ordförande föreslår även att kommunfullmäktige ska ge kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram ett förslag till revidering av Reglemente om arvoden, ersättningar och bestämmelser för förtroendevalda i Herrljunga kommun samt Gemensamma reglementebestämmelser för facknämnder i Herrljunga kommun med anledning av den föreslagna förändringen av den politiska organisationen.

Samverkan

Ärendet, som rör Herrljunga kommuns politiska organisation, är inte föremål för facklig samverkan. Det närbesläktade ärendet om att bilda en samhällsbyggnadsförvaltning samverkades på Central samverkansgrupp (CSG) den 13 februari 2020 (KS 189/2019 101). Dialog med fackliga företrädare kommer ske löpande under genomförandefasen.

TN § 65

TK 167/2020 201

Tekniska nämndens yttrande över fullmäktigeberedningens förslag till ny politisk organisation

Sammanfattning

Kommunfullmäktige har den 9 mars 2020 (KF § 33) beslutat om en organisationsförändring som innebär att bygg- och miljöförvaltningen och tekniska förvaltningen slås samman till en samhällsbyggnadsförvaltning. I samband med beslutet att bilda en samhällsbyggnadsförvaltning tillsattes en fullmäktigeberedning. Fullmäktigeberedningens förslag till ny politisk organisation samt utredningen som ligger till grund för förslaget, skickades bland annat till tekniska nämnden för yttrande (FB § 6).

Tekniska nämnden anser att den nya samhällsbyggnadsnämnden ska börja vid den nya mandatperioden 2023-01-01, vilket ger tid att gå igenom de praktiska delarna för att den nya politiska organisationen ska kunna tillträda. Vidare bör det analyseras om hur och vad som ska vara med i den nya nämnden då det idag finns vissa uppdrag som tekniska nämnden arbetar med, som ligger under kommunstyrelsens ansvar. Det är också rimligt att öka antalet ledamöter i samhällsbyggnadsnämnden då ärendemängden kan öka och det blir en ännu bredare verksamhet än idag att överblicka.

Beslutsunderlag

Ordförandeskrivelse i ärendet daterad 2020-05-20
Fullmäktigeberedning § 6/2020-07-02

Förslag till beslut

Ordförandens förslag till beslut:

- Tekniska nämnden godkänner yttrandet och överlämnar det till fullmäktigeberedning.

Fredrik Svensson (KD) bifaller ordförandens skrivelse i sin helhet.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om ordförandens förslag till beslut antas och finner att så sker.

Tekniska nämndens beslut

1. Tekniska nämnden godkänner yttrandet och överlämnar det till fullmäktigeberedning (bilaga 1, TN § 65/2020-08-28).

Protokollsanteckning

Skrivelse till ärendet gick ut till nämndledamöter som presidieskrivelse. Jarl Barkenfelt (S), vice ordförande, beslutar att inte längre ställa sig bakom skrivelsen på sammanträdet. Skrivelsen är därmed ordförandeskrivelse.

BA

HL

HERRLJUNGA KOMMUN

TEKNISKA NÄMNDEN

Yttrande

2020-08-25

Dnr TK 167/2020 201

Sida 0 av 2

FULLMÄKTIGEBEREDNING

Herrljunga kommun

KS 92/2020 101

Tekniska nämndens yttrande över fullmäktigeberedningens förslag till ny politisk organisation med anledning av bildandet av samhällsbyggnadsförvaltningen

Sammanfattning

Kommunfullmäktige har den 9 mars 2020 (KF § 33) beslutat om en organisationsförändring som innebär att bygg- och miljöförvaltningen och tekniska förvaltningen slås samman till en samhällsbyggnadsförvaltning. I samband med beslutet att bilda en samhällsbyggnadsförvaltning tillsattes en fullmäktigeberedning. Fullmäktigeberedningens förslag till ny politisk organisation samt utredningen som ligger till grund för förslaget, skickades bland annat till tekniska nämnden för yttrande (FB § 6).

Beslutsunderlag

Fullmäktigeberedning § 6/2020-07-02

Presidieskrivelse i ärendet daterad 2020-08-25

Förslag till beslut

- Tekniska nämnden godkänner yttrandet och överlämnar det till fullmäktigeberedning.

Yttrande

Tekniska nämnden tycker det vore bra att den nya samhällsbyggnadsnämnden börjar vid den nya mandatperioden 2023-01-01 vilket ger tid att gå igenom hur reglementen, delegeringar, förvaltningsuppdragen, nämndens mål, om följduppdrag som tillhör ordföringarna idag skall ändras, diskutera vilka verksamheter som skall ingå, mm.

Det bör analyseras om hur och vad som ska vara med i den nya nämnden då det idag finns en bland annat plankommitté som är under kommunstyrelsen och trygghetsråd som också från början tillhörde kommunstyrelsen men är under tekniska nämnden idag. Dessa har ingen formell beslutsrätt utan skall vara kontakt och planeringsforum men viktiga som informations organ för politiken, tjänstemän samt allmänheten genom olika företrädare.

Idag arbetar tekniska förvaltningen med övriga förvaltningarna i kommunhuset. Detta sker över förvaltningsgränserna och nämndernas ansvarsområden. Om chefen för det som ska bli den nya samhällsbyggnadsenheten i framtiden får arbeta för två nämnder och förvaltningar under ytterligare ett år så är det inget hinder under tiden tills ny mandatperiod inträder. Detta ger mer stabilitet i politiken och i verksamheterna än att förändra under perioden och välja för ett år.

Besöksadress
HERRLJUNGA KOMMUN
Torget 1 (Box 201)
524 23 HERRLJUNGA

Telefon
0513-170 00
Fax
0513-171 33

E-post
info@admin.herrljunga.se
Internet
www.herrljunga.se

BA

HA

Ärende 1

Bilaga 1, TN § 65/2020-08-27

HERRLJUNGA KOMMUN

TEKNISKA NÄMNDEN

Yttrande

2020-08-25

Dnr TK 167/2020 201

Sida 1 av 2

Det är rimligt att öka antalet ledamöter i samhällsbyggnadsnämnden då ärendemängden kan öka och det blir en ännu bredare verksamhet än idag att överblicka och det kan eventuellt bli behov av utskott för t ex fritidsverksamheten.

Ett alternativ är att se vad som är lämpligt att överföras till kommunstyrelsen så besluts och ansvarsskyldigheten kommer på samma linje. Då bör kanske kommunstyrelsen utökas till femton ledamöter. Viktigt att politiken känner den demokratiska påverkansmöjligheten även efter förändringen.

Börje Aronsson (KV)

Ordförande tekniska nämnden

Besöksadress
HERRLJUNGA KOMMUN
Torget 1 (Box 201)
524 23 HERRLJUNGA

Telefon
0513-170 00
Fax
0513-171 33

E-post
info@admin.herrljunga.se
Internet
www.herrljunga.se

BA JLR

BMN § 60

DNR B 98/2020 801

Bygg- och miljönämndens yttrande över fullmäktigeberedningens förslag till ny politisk organisation

Sammanfattning

Kommunfullmäktige har den 9 mars 2020 (KF § 33) beslutat om en organisationsförändring som innebär att bygg- och miljöförvaltningen och tekniska förvaltningen slås samman till en samhällsbyggnadsförvaltning. I samband med beslutet att bilda en samhällsbyggnadsförvaltning tillsattes en fullmäktigeberedning. Fullmäktigeberedningens förslag till ny politisk organisation samt utredningen som ligger till grund för förslaget, skickades bland annat till bygg- och miljönämnden för yttrande (FB § 6).

Bygg- och miljönämnden ser ett antal fördelar med en ny politisk organisation och bildandet av samhällsbyggnadsförvaltningen. Nämnden ser även några olika risker, bland annat risk för jäv inom tjänstemannaorganisationen och föreslår att fördela budget för de myndighetsutövande tjänstepersonerna eller enhetscheferna under myndighetsnämnden.

Nämndens förslag till politisk organisation är att budget för all myndighetsutövning (miljö, bygg och räddning) samlas på den nyinrättade myndighetsnämnden (inklusive budget för löner). En chef över myndighetsutövning bör utses och vara anställd av myndighetsnämnd med exempelvis kommundirektör eller ordförande i myndighetsnämnd som lönesättande chef.

Beslutsunderlag

Fullmäktigeberedning § 6/2020-07-02

Bilaga 1, yttrande från bygg- och miljönämnden

Förslag till beslut

Presidieförslag till beslut:

- Bygg- och miljönämnden godkänner yttrandet och skickar det till fullmäktigeberedningen.

Ordföranden föreslår följande tillägg:

- Den nya politiska organisationen föreslås tillträda vid nästa mandatperiod.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om presidieförslag till beslut med ordförandens tilläggsförslag antas och finner att så sker.

Bygg- och miljönämndens beslut

1. Yttrande över fullmäktigeberedningens förslag till ny politisk organisation godkänns och överlämnas till fullmäktigeberedningen (bilaga 1, BMN § 60/2020-08-26).
2. Den nya politiska organisationen föreslås tillträda vid nästa mandatperiod.

Expedieras till: Fullmäktigeberedning

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Ärende 1

Bilaga 1, BMN § 60/2020-08-26

HERRLJUNGA KOMMUN

BYGG- OCH MILJÖNÄMNDEN

Yttrande

2020-08-17

Dnr B 98/2020 801

Sida 1 av 3

FULLMÄKTIGEBEREDNINGEN

Herrljunga kommun

KS 94/2020 101

Bygg- och miljönämndens yttrande över fullmäktigeberedningens förslag till ny politisk organisation med anledning av bildandet av samhällsbyggnadsförvaltning

Sammanfattning

Bygg- och miljönämnden ser ett antal fördelar med en ny politisk organisation och bildandet av samhällsbyggnadsförvaltningen. Nämnden ser även några olika risker, bland annat risk för jäv inom tjänstemannaorganisationen och föreslår att fördela budget för de myndighetsutövande tjänstepersonerna eller enhetscheferna under myndighetsnämnden.

Nämndens förslag till politisk organisation är att budget för all myndighetsutövning (miljö, bygg och räddning) samlas på den nyinrättade myndighetsnämnden (inklusive budget för löner). En chef över myndighetsutövning bör utses och vara anställd av myndighetsnämnd med exempelvis kommundirektör eller ordförande i myndighetsnämnd som lönesättande chef.

Beslutsunderlag

Remiss i ärendet från fullmäktigeberedningen daterad 2020-07-02.

Förslag till beslut

Bygg- och miljönämnden ställer sig bakom yttrandet och skickar det till fullmäktigeberedningen.

Yttrande

Bygg- och miljönämnden ser ett antal fördelar med en ny politisk organisation och bildandet av samhällsbyggnadsförvaltningen. Nämnden tror att den nya förvaltningen kommer att ha lättare att driva samhällsutvecklingen när hela ansvaret ligger på en och samma förvaltning. Hela processen från planläggning, markexploatering, tomtförsäljning, bygglovshantering och gatuunderhåll hamnar nu på samma förvaltning, vilket sannolikt kommer att underlätta.

Det finns några nackdelar med förslaget som bygg- och miljönämnden ändå vill lyfta fram:

- Ökad risk för jäv
- Svårigheter i samband med prioritering av myndighetsutövande arbetsuppgifter
- Osäkerhet i myndighetsnämndens budget

Besöksadress
HERRLJUNGA KOMMUN
Torget 1 (Box 201)
524 23 HERRLJUNGA

Telefon
0513-170 00
Fax
0513-171 33

E-post
info@admin.herrljunga.se
Internet
www.herrljunga.se

M RN

HERRLJUNGA KOMMUN

FÖRVALTNING
Yttrande
2020-07-23
Dnr B 98/2020 801
Sida 2 av 3

Ökad risk för jäv

I fullmäktigeberedningens förslag så ligger budget för all personal under samhällsbyggnadsförvaltningen, medan myndighetsnämnden enbart har budget för sina ledamöter.

SKR skriver att det finns risk för oegentligt förfarande i fall där förvaltningen kombinerar ansvar för utförande/drift och myndighetsutövning/tillsyn, särskilt om chef för myndighetsutövning ska bedriva tillsyn mot lönesättande chef*.

Bygg- och miljönämnden ser en risk att beslut om krav som innebär stora kostnader inte lyfts till myndighetsnämnden, medvetet eller omedvetet, om de myndighetsutövande enheterna har för stor empati till samhällsbyggnadsförvaltningen. I praktiken kan det handla om en bygghetschef som måste villkora om fördyrande åtgärder i samband med ett bygglov, en miljöenhetschef som måste begära kostsamma undersökningar och saneringar av förorenade områden på kommunal mark eller en räddningschef som måste begära stora åtgärder efter en brandskyddstillsyn vid ett äldreboende.

Nämndens bedömning är att den faktiska risken för jäv i den organisation som föreslås, är knuten till vilka personer som är anställda och vilka personer som har politiska uppdrag. Nämnden skulle föredra en organisation som kan fungera över tid, oavsett vilka politiker och tjänstepersoner på alla nivåer som finns i organisationen.

Sårigheter i samband med prioritering av myndighetsutövande arbetsuppgifter

Bygg- och miljönämnden har inom nämndens ramar haft möjlighet att fördela budgeten mellan de olika enheterna. Att tillföra medel för att fullfölja våra myndighetsrelaterade åtaganden har alltid varit högt prioriterad. I samband med verksamhetsplaneringen har nämnden även beslutat om vilka arbetsuppgifter som ska prioriteras under de kommande åren. I en samhällsbyggnadsnämnd är bygg- och miljönämndens farhåga att myndighetsuppgifter kan komma att nedprioriteras till förmån för andra områden. Nämnden ser också att en samhällsbyggnadsnämnd får en jävsproblematik när samhällsbyggnadsnämnden ska vara med och prioritera bland de myndighetsutövande arbetsuppgifterna. Några områden (t.ex. tillsyn av ventilation i skolor och tillsyn av förorenade områden) kan ha direkt påverkan på samhällsbyggnadsnämndens egen verksamhet.

Osäkerhet i myndighetsnämndens budget

Bygg- och miljönämnden har sett att kostnaderna för arvoden och ersättningar till politiker kan vara svårt att budgetera för, eftersom det till stor del hänger på hur aktiva politikerna är.

Besöksadress
HERRLJUNGA KOMMUN
Torget 1 (Box 201)
524 23 HERRLJUNGA

Telefon
0513-170 00
Fax
0513-171 33

E-post
info@admin.herrljunga.se
Internet
www.herrljunga.se

Handwritten signatures in blue ink.

Ärende 1

Bilaga 1, BMN § 60/2020-08-26

HERRLJUNGA KOMMUN

FÖRVALTNING

Yttrande

2020-07-23

Dnr B 98/2020 801

Sida 2 av 3

Det kan leda till att myndighetsnämndens budget dras med procentuellt stora underskott om en eller flera politiker är mer aktiva än man räknat med vid budget.

Förslag

Ett sätt att minska på de nämnda riskerna är att fördela budget för de myndighetsutövande tjänstepersonerna under myndighetsnämnden och låta myndighetsnämnden besluta om verksamhetsplan för de myndighetsutövande enheterna. Ett annat sätt är att fördela budget för enbart de myndighetsutövande enhetscheferna under myndighetsnämnden och att kommundirektören blir lönesättande för dem.

Med dessa risker i åtanke är bygg- och miljönämndens förhoppning att fullmäktigeberedningen tar nämndens förslag på alternativ budgetfördelning i beaktande.

*<https://skr.se/samhallsplaneringinfrastruktur/miljohalsa/taxamiljo/taframdintaxa/statistikochtaxor/organisation.31207.html>

Besöksadress
HERRLJUNGA KOMMUN
Torget 1 (Box 201)
524 23 HERRLJUNGA

Telefon
0513-170 00
Fax
0513-171 33

E-post
info@admin.herrljunga.se
Internet
www.herrljunga.se

Handwritten signatures: "M" and "RN"

Fullmäktigeberedningens förslag till ny politisk organisation med anledning av bildandet av samhällsbyggnadsförvaltningen

Sammanfattning

Fullmäktigeberedningen har den 9 juni 2020 (FB § 2) beslutat att ge presidiet, med stöd av förvaltningen, i uppdrag att ta fram ett förslag till ny politisk organisation i Herrljunga kommun, som innebär att det bildas en samhällsbyggnadsnämnd och en myndighetsnämnd. Vidare innebär uppdraget att förslag ska lämnas på hur många ledamöter och ersättare respektive nämnd ska ha.

Fullmäktigeberedningens presidium har genomfört det beslutade uppdraget och föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt följande:

1. Bygg- och miljönämnden avskaffas 2021-12-31.
2. Samtliga ledamöter och ersättare i bygg- och miljönämnden entledigas från och med 2021-12-31.
3. Tekniska nämnden avskaffas 2021-12-31.
4. Samtliga ledamöter och ersättare i tekniska nämnden entledigas från och med 2021-12-31.
5. Samhällsbyggnadsnämnden bildas från och med 2022-01-01.
6. Myndighetsnämnden bildas från och med 2022-01-01.
7. Samhällsbyggnadsnämnden övertar de uppgifter som bygg- och miljönämnden samt tekniska nämnden idag ansvarar för med undantag för den tillsyn och annan myndighetsutövning som bygg- och miljönämnden ansvarar för.
8. Myndighetsnämnden övertar den tillsyn och annan myndighetsutövning som bygg- och miljönämnden idag ansvarar för.
9. Samhällsbyggnadsnämnden ska bestå av sju ledamöter och sju ersättare. Bland dessa ska en ordförande och en vice ordförande väljas.
10. Myndighetsnämnden ska bestå av fem ledamöter och fem ersättare. Bland dessa ska en ordförande och en vice ordförande väljas.
11. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att ta fram förslag till reglementen för samhällsbyggnadsnämnden och myndighetsnämnden i vilka nämndernas uppgifter preciseras närmare.
12. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att ta fram ett förslag till revidering av Reglemente om arvoden, ersättningar och bestämmelser för förtroendevalda i Herrljunga kommun med anledning av den föreslagna förändringen av den politiska organisationen.
13. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att ta fram ett förslag till revidering av Gemensamma reglementebestämmelser för facknämnderna i Herrljunga kommun med anledning av den föreslagna förändringen av den politiska organisationen.

14. Beslut om ramväxlingar från bygg- och miljönämnden samt tekniska nämnden till samhällsbyggnadsnämnden och myndighetsnämnden fattas vid samma sammanträde som fullmäktige behandlar de nya nämndernas reglementen.

Presidiet föreslår att bygg- och miljönämnden samt tekniska nämnden ges tillfälle att yttra sig över förslagen ovan samt den utredning som legat till grund för dem.

Beslutsunderlag

Presidieskrivelse i ärendet daterad 2020-06-24

Förslag till missivskrivelse daterad 2020-06-24

Fullmäktigeberedningen § 2/2020-06-09

Kommunfullmäktige § 33/2020-03-09

Förslag till beslut

1. Fullmäktigeberedningens förslag till ny politisk organisation, samt utredningen som ligger till grund för förslaget, skickas till bygg- och miljönämnden och tekniska nämnden för yttrande i enlighet med 5 kap. 27 § kommunallagen.
2. Bygg- och miljönämndens och tekniska nämndens yttranden ska vara fullmäktigeberedningen till handa senast 2020-09-04. Yttrandena ska skickas till herrljunga.kommun@herrljunga.se.

Kent Johansson (KV)
Ordförande

Håkan Körberg (L)
Vice ordförande

Expedieras till: Bygg- och miljönämnden, tekniska nämnden
För kännedom
till:

Bakgrund

Kommunfullmäktige har den 9 mars 2020 (KF § 33) beslutat om en organisationsförändring som innebär att bygg- och miljöförvaltningen och tekniska förvaltningen slås samman till en samhällsbyggnadsförvaltning. Bakgrunden är att Herrljunga kommun är i ett skede då visionsarbetet förnyas med fortsatt fokus på tillväxt och utvecklingen av ett hållbart samhälle för att kommunen ska fortsätta vara en bra plats att leva, bo och verka i. För att underlätta för samhällsbyggnadsprocessen och skapa en strategisk plattform för det arbetet har en sammanslagning av ovannämnda förvaltningar bedömts lämplig.

I samband med beslutet att bilda en samhällsbyggnadsförvaltning tillsattes en fullmäktigeberedning med följande uppdrag:

- Lämna förslag till kommunfullmäktige om de förändringar i Herrljunga kommuns politiska organisation och struktur, som en sammanslagning av tekniska förvaltningen och bygg- och miljöförvaltningen till en samhällsbyggnadsförvaltning, kräver.
- Lämna förslag till kommunfullmäktige om hur nämnderna, efter bildandet av en samhällsbyggnadsförvaltning, ska organiseras och vilka uppgifter varje nämnd ska ha.

Fullmäktigeberedningen har den 9 juni 2020 (FB § 2) beslutat att ge presidiet, med stöd av förvaltningen, i uppdrag att ta fram ett förslag till ny politisk organisation i Herrljunga kommun som innebär att det bildas en samhällsbyggnadsnämnd och en myndighetsnämnd. Vidare innebär uppdraget att förslag ska lämnas på hur många ledamöter och ersättare respektive nämnd ska ha. Enligt samma beslut ska förslagen läggas fram vid fullmäktigeberedningens sammanträde den 2 juli 2020. Förslaget till ny politisk organisation redovisas nedan.

Juridisk bedömning

Av 3 kap. 4 § kommunallagen (KL) framgår att fullmäktige ska tillsätta de nämnder som utöver styrelsen behövs för att fullgöra kommunens eller regionens uppgifter enligt lag eller annan författning och för övrig verksamhet. 6 kap. 19 § (KL) slår fast att "fullmäktige bestämmer mandattiderna för andra nämnder än styrelsen." I propositionen som låg till grund för den nya kommunallagen som trädde i kraft den 1 januari 2018 (prop. 2016/17:171) står följande att läsa om ovannämnda paragraf:

"När det gäller andra nämnder än styrelsen är mandatperioderna fria. Det innebär att kommunerna och landstingen även kan låta dessa nämnders tjänstgöringstid börja före den 1 januari året efter ett valår. Det innebär också att kommunerna och landstingen när de så vill kan göra förändringar i sin nämndorganisation genom att t.ex. bilda nya nämnder och avskaffa gamla."

Det finns med andra ord inget i kommunallagen som hindrar kommunfullmäktige från att bilda en samhällsbyggnadsnämnd och en myndighetsnämnd samt avskaffa bygg- och miljönämnden och tekniska nämnden under nuvarande mandatperiod. Däremot måste 6

kap. 7 § KL beaktas. Paragrafen innehåller följande bestämmelser om vad en nämnd inte får göra:

”En nämnd får inte bestämma om rättigheter eller skyldigheter för kommunen eller regionen i ärenden där nämnden företräder kommunen eller regionen som part.

En nämnd får inte heller utöva i lag eller annan författning föreskriven tillsyn över sådan verksamhet som nämnden själv bedriver.”

Bestämmelsen i första stycket har till syfte att förhindra att en nämnd både har partsintressen och sköter myndighetsutövning inom ett och samma område. En sådan situation kan exempelvis uppstå om en nämnd först beslutar om att ansöka om bygglov för en ombyggnad av en fastighet och därefter också beslutar om bygglovet för ombyggnaden.

Andra stycket innehåller en bestämmelse som hindrar att en och samma nämnd både driver en viss verksamhet och har tillsyn över den. Den nämnd som exempelvis utövar tillsyn över miljöfarlig verksamhet kan alltså inte ha ansvar för driften av ett reningsverk eller en sopförbränningsanläggning. Fastighetsförvaltning och ansvar för brandtillsyn är ett annat exempel på oförenliga uppgifter. Bestämmelsen innebär också att en nämnd inte kan ha ansvar både för tillsyn enligt miljöbalken eller livsmedelslagstiftningen och samtidigt ansvara för driften av en kommunal verksamhet som på något sätt är föremål för tillsyn enligt samma lag.

Myndighetsnämnd

Om bygg- och miljönämnden och tekniska nämnden avskaffas och dessa nämnders uppgifter överförs till en nybildad samhällsbyggnadsnämnd skulle 6 kap. 7 § KL inte efterlevas. För det första skulle samhällsbyggnadsnämnden i ett sådant scenario både ha partsintressen och ansvara för myndighetsutövning enligt plan- och bygglagen. För det andra skulle samhällsbyggnadsnämnden exempelvis bedriva fastighetsförvaltning, räddningstjänst, kost- och måltidsproduktion och simhall och samtidigt utöva tillsyn enligt lagen om skydd mot olyckor, livsmedelslagen och miljöbalken. Förutom att en sådan organisatorisk lösning skulle strida mot 6 kap. 7 § KL, skulle jäv uppstå.

För att bestämmelserna i 6 kap. 7 § KL ska kunna efterlevas samt jäv undvikas föreslår fullmäktigeberedningens presidiums att en myndighetsnämnd inrättas. Myndighetsnämnden föreslås ta över all tillsyn och annan myndighetsutövning som bygg- och miljönämnden idag ansvarar för. Bygg- och miljönämnden har bland annat ansvar för myndighetsutövning och tillsyn enligt följande lagstiftning:

- Miljöbalken
- Livsmedelslagen
- Smittskyddslagen
- Plan- och bygglagen (exklusive översiktlig planering, som kommunstyrelsen ansvarar för)
- Lagen om skydd mot olyckor
- Lagen om brandfarlig och explosiv vara

- Tobakslagen (tillsyn av rökfria miljöer i offentliga lokaler)
- Lagen om sprängämnesprekursorer

Presidiet föreslår att kommunstyrelsen får i uppdrag av kommunfullmäktige att ta fram förslag till reglementen för myndighetsnämnden och samhällsbyggnadsnämnden i vilka respektive nämnds uppgifter preciseras närmare.

Fullmäktigeberedningens presidium föreslår vidare att samhällsbyggnadsnämnden ska bestå av sju ledamöter och sju ersättare och att myndighetsnämnden ska bestå av fem ledamöter och fem ersättare. Förslaget innebär varken en ökning eller minskning av antalet förtroendevalda jämfört med antalet ledamöter och ersättare i bygg- och miljönämnden och tekniska nämnden. Fullmäktigeberedningens presidium föreslår även att kommunfullmäktige ska ge kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram ett förslag till revidering av Reglemente om arvoden, ersättningar och bestämmelser för förtroendevalda i Herrljunga kommun samt Gemensamma reglementebestämmelser för facknämnder i Herrljunga kommun med anledning av den föreslagna förändringen av den politiska organisationen.

Av 5 kap. 27 § KL framgår följande:

”Om ett ärende har beretts bara av en fullmäktigeberedning, ska en nämnd vars verksamhetsområde ärendet berör alltid ges tillfälle att yttra sig.”

Mot bakgrund av detta har bygg- och miljönämnden samt tekniska nämnden rätt att yttra sig i ärendet varför fullmäktigeberedningens presidium föreslår att fullmäktigeberedningens förslag ska skickas på remiss till dessa nämnder. Kommunfullmäktige har beslutat att fullmäktigeberedningens förslag senast ska behandlas vid fullmäktiges sammanträde den 10 november 2020. För att den beslutade tidsfristen ska efterlevas behöver ärendet behandlas enligt följande:

Datum	Instans
2020-06-09	Fullmäktigeberedningen
2020-07-02	Fullmäktigeberedningen
2020-08-26	Bygg- och miljönämnden
2020-08-27	Tekniska nämnden
Ej bestämt.	Fullmäktigeberedningen
2020-10-19	Kommunstyrelsen
2020-11-10	Kommunfullmäktige

Fullmäktigeberedningens presidium är medvetet om att den föreslagna remisstiden för bygg- och miljönämnden är kort, men för att förslagen ska kunna behandlas i kommunfullmäktige den 10 november 2020 är detta nödvändigt. Anledningen till att fullmäktigeberedningen planerar att sammanträda innan ärendet behandlas av kommunstyrelsen den 19 oktober 2020 är för att kunna beakta nämndernas remissvar och eventuellt göra justeringar i förslaget innan det går vidare till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.

Ekonomisk bedömning

Kommunfullmäktige har den 16 juni 2020 (KF § 80) fattat beslut om ramarna i Herrljunga kommuns budget för 2021-2023. En del av beslutet utgörs av nämndernas kommunbidrag för 2021, det vill säga hur stora ekonomiska resurser varje nämnd har till sitt förfogande under nästkommande år. Bygg- och miljönämndens kommunbidrag uppgår till 14 192 tkr och tekniska nämndens kommunbidrag uppgår till 39 466 tkr.

Om kommunfullmäktige beslutar att avskaffa bygg- och miljönämnden och tekniska nämnden samt bilda en samhällsbyggnadsnämnd och en myndighetsnämnd kommer fullmäktige behöva besluta om ramväxlingar. Fullmäktigeberedningens presidium föreslår att samhällsbyggnadsnämnden ska ha budget- och personalansvar samt att myndighetsnämnden endast ska ha en budget för arvodeskostnader till myndighetsnämndens förtroendevalda. Eftersom bygg- och miljönämnden och tekniska nämnden fattar beslut om budget och verksamhetsplan för nästkommande år den 30 september respektive 1 oktober 2020 är de budgeterade arvodeskostnaderna för 2021 ännu inte kända. I väntan på att kommunfullmäktige fattar beslut om fullmäktigeberedningens förslag arbetar bygg- och miljönämnden och tekniska nämnden med var sin budget och verksamhetsplan för 2021. Mot bakgrund av att arvodeskostnaderna för 2021 ännu är okända samt att samhällsbyggnadsnämndens och myndighetsnämndens uppgifter ännu inte är fastställda i reglementen föreslås kommunfullmäktige besluta om ramväxlingar i samband med att de nya nämndernas reglementen behandlas i fullmäktige.

Samverkan

Ärendet, som rör Herrljunga kommuns politiska organisation, är inte föremål för facklig samverkan. Det närbesläktade ärendet om att bilda en samhällsbyggnadsförvaltning samverkades på Central samverkansgrupp (CSG) den 13 februari 2020 (KS 189/2019 101). Dialog med fackliga företrädare kommer ske löpande under genomförandefasen.

Motivering av förslag till beslut

Fullmäktigeberedningens presidium föreslår att bygg- och miljönämnden och tekniska nämnden ska avskaffas samt deras ledamöter och ersättare entledigas den 31 december 2021. Vidare föreslår presidiet att samhällsbyggnadsnämnden och myndighetsnämnden ska bildas den 1 januari 2022. Om den nya nämndorganisationen träder i kraft den 1 januari 2022 kan samhällsbyggnadsnämndens budget och myndighetsnämndens budget för arvodeskostnader tas med i ordinarie budgetprocess. Ett ikraftträdande av en ny nämndorganisation under ett pågående verksamhetsår skulle försvåra den ekonomiska uppföljningen. Fullmäktigeberedningens presidium bedömer att tiden är för knapp för att den föreslagna förändringen av den politiska organisationen ska hinna träda i kraft den 1 januari 2021, inte minst på grund av att praxis är att betydande förändringar av eller förslag till nya reglementen remitteras till partigrupperna för behandling på två gruppmöten.

KF § 33
KS § 28

DNR KS 189/2019 101

Organisationsförändring, bildande av samhällsbyggnadsförvaltning

Sammanfattning

Kommundirektören har en drivande roll för att utveckla och effektivisera kommunens organisation och verksamheter. Detta innebär att utvärdera och vid behov genomföra omstruktureringar av kommunens organisation på ett sådant sätt som gör att kommunens uppdrag kan fortsätta levereras effektivt och ändamålsenligt.

I dagsläget har Herrljunga kommun fyra förvaltningar; socialförvaltningen, bildningsförvaltningen, bygg- och miljöförvaltningen samt tekniska förvaltningen. Herrljunga kommun är i ett skede då visionsarbetet förnyas med fortsatt fokus på tillväxt och utvecklingen av ett hållbart samhälle för att kommunen ska fortsätta vara en bra plats att leva, bo och verka i. För att underlätta för samhällsbyggnadsprocessen och skapa en strategisk plattform för det här arbetet föreslår kommundirektören en sammanslagning av nuvarande tekniska förvaltningen och bygg- och miljöförvaltningen till en samhällsbyggnadsförvaltning som omfattar dagens uppdrag.

Kommundirektören föreslår vidare att en fullmäktigeberedning tillsätts med uppdrag att föreslå de förändringar i Herrljunga kommuns politiska organisation och struktur, som en sammanslagning av tekniska förvaltningen och bygg- och miljöförvaltningen till en samhällsbyggnadsförvaltning, kräver.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2020-02-14

Protokoll från Central samverkansgrupp (CSG) daterat 2020-02-13

Risk- och konsekvensanalys daterad 2020-02-07

Förslag till beslut

Förvaltningens förslag till beslut:

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

1. Förslaget att genomföra en sammanslagning av tekniska förvaltningen och bygg- och miljöförvaltningen till en samhällsbyggnadsförvaltning godkänns och kommundirektören ges i uppdrag att påbörja arbetet.
2. En fullmäktigeberedning tillsätts med uppdrag att till kommunfullmäktige föreslå de förändringar i Herrljunga kommuns politiska organisation och struktur, som en sammanslagning av tekniska förvaltningen och bygg- och miljöförvaltningen till en samhällsbyggnadsförvaltning, kräver. Förslagen ska uppfylla de krav som ställs i 3 kap. kommunallagen.
3. Fullmäktigeberedningen ska föreslå hur nämnderna, efter organisationsförändringen som avses i punkterna 1-2, ska organiseras och vilka uppgifter varje nämnd ska ha.

Fortsättning KS § 28

4. Fullmäktigeberedningens förslag ska behandlas i kommunfullmäktige senast den 10 november 2020 i syfte att säkerställa att organisationsförändringen träder i kraft innan mandatperioden 2023-2026 inleds.
5. Fullmäktigeberedningen ska bestå av en ledamot från varje parti som är representerat i kommunfullmäktige. Bland dessa ska kommunfullmäktige utse en ordförande och en vice ordförande.
6. Fullmäktigeberedningens ledamöter ersätts i enlighet med Reglemente om arvoden, ersättningar och bestämmelser för förtroendevalda i Herrljunga kommun.
7. Fullmäktigeberedningens ordförandes årsarvode bestäms till 0,85 procent av riksdagens grundarvode för ledamöter på årsbasis. Årsarvodet för fullmäktigeberedningens vice ordförande bestäms till 0,43 procent av riksdagens grundarvode för ledamöter på årsbasis.
8. 125 500 kr för arvodes- och administrationskostnader tas från kommunstyrelsens konto för utvecklingsmedel. Övriga kostnader associerade med omorganisationen hanteras i den ordinarie budgetprocessen.
9. Under förutsättning att kommunfullmäktige beslutar enligt punkterna 1-8 ovan ges kommunledningen i uppdrag att tillsätta och leda ett genomförandeprojekt.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förvaltningens förslag till beslut antas och finner att så sker.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

1. Förslaget att genomföra en sammanslagning av tekniska förvaltningen och bygg- och miljöförvaltningen till en samhällsbyggnadsförvaltning godkänns och kommundirektören ges i uppdrag att påbörja arbetet.
2. En fullmäktigeberedning tillsätts med uppdrag att till kommunfullmäktige föreslå de förändringar i Herrljunga kommuns politiska organisation och struktur, som en sammanslagning av tekniska förvaltningen och bygg- och miljöförvaltningen till en samhällsbyggnadsförvaltning, kräver. Förslagen ska uppfylla de krav som ställs i 3 kap. kommunallagen.
3. Fullmäktigeberedningen ska föreslå hur nämnderna, efter organisationsförändringen som avses i punkterna 1-2, ska organiseras och vilka uppgifter varje nämnd ska ha.
4. Fullmäktigeberedningens förslag ska behandlas i kommunfullmäktige senast den 10 november 2020 i syfte att säkerställa att organisationsförändringen träder i kraft innan mandatperioden 2023-2026 inleds.
5. Fullmäktigeberedningen ska bestå av en ledamot från varje parti som är representerat i kommunfullmäktige. Bland dessa ska kommunfullmäktige utse en ordförande och en vice ordförande.

Fortsättning KF § 33
Fortsättning KS § 28

6. Fullmäktigeberedningens ledamöter ersätts i enlighet med Reglemente om arvoden, ersättningar och bestämmelser för förtroendevalda i Herrljunga kommun.
7. Fullmäktigeberedningens ordförandes årsarvode bestäms till 0,85 procent av riksdagens grundarvode för ledamöter på årsbasis. Årsarvudet för fullmäktigeberedningens vice ordförande bestäms till 0,43 procent av riksdagens grundarvode för ledamöter på årsbasis.
8. 125 500 kr för arvodes- och administrationskostnader tas från kommunstyrelsens konto för utvecklingsmedel. Övriga kostnader associerade med omorganisationen hanteras i den ordinarie budgetprocessen.
9. Under förutsättning att kommunfullmäktige beslutar enligt punkterna 1-8 ovan ges kommunledningen i uppdrag att tillsätta och leda ett genomförandeprojekt.

I kommunfullmäktige föreslår Gunnar Andersson (M) följande tillägg till beslutspunkt 5;

- Till nästkommande fullmäktige ska namn inkomma från partier och fullmäktigeberedning för organisationsförändringen tillsätts.

Ajournering!

Mats Palm (S) föreslår följande ändring på beslutspunkt 4;

- Fullmäktigeberedningens förslag ska behandlas i kommunfullmäktige senast 19 oktober 2020.

Ordföranden ställer kommunstyrelsens förslag mot Mats Palms (S) ändringsförslag och finner att kommunfullmäktige beslutar i enlighet med kommunstyrelsens förslag till beslut.

Omröstning begärs!

Ordföranden ställer följande propositionsordning:

Ja = i enlighet med kommunstyrelsens förslag

Nej = i enlighet med Mats Palms (S) ändringsförslag

Med 16 ja-röster och 12 nej-röster finner ordförande att kommunfullmäktige beslutar i enlighet med kommunstyrelsens förslag till beslut (omröstningsbilaga 1, KF § 33/2020-03-09).

Ordföranden frågar sedan om Gunnar Anderssons (M) tilläggsförslag till beslutspunkt 5 antas och finner att så sker.

Fortsättning KF § 33

KOMMUNFULLMÄKTIGES BESLUT

1. Förslaget att genomföra en sammanslagning av tekniska förvaltningen och bygg- och miljöförvaltningen till en samhällsbyggnadsförvaltning godkänns och kommundirektören ges i uppdrag att påbörja arbetet.
2. En fullmäktigeberedning tillsätts med uppdrag att till kommunfullmäktige föreslå de förändringar i Herrljunga kommuns politiska organisation och struktur, som en sammanslagning av tekniska förvaltningen och bygg- och miljöförvaltningen till en samhällsbyggnadsförvaltning, kräver. Förslagen ska uppfylla de krav som ställs i 3 kap. kommunallagen.
3. Fullmäktigeberedningen ska föreslå hur nämnderna, efter organisationsförändringen som avses i punkterna 1-2, ska organiseras och vilka uppgifter varje nämnd ska ha.
4. Fullmäktigeberedningens förslag ska behandlas i kommunfullmäktige senast den 10 november 2020 i syfte att säkerställa att organisationsförändringen träder i kraft innan mandatperioden 2023-2026 inleds.
5. Till nästkommande fullmäktige 7 april 2020, ska namn inkomma från partier och fullmäktigeberedning för organisationsförändringen tillsätts. Fullmäktigeberedningen ska bestå av en ledamot från varje parti som är representerat i kommunfullmäktige. Bland dessa ska kommunfullmäktige utse en ordförande och en vice ordförande.
6. Fullmäktigeberedningens ledamöter ersätts i enlighet med Reglemente om arvoden, ersättningar och bestämmelser för förtroendevalda i Herrljunga kommun.
7. Fullmäktigeberedningens ordförandes årsarvode bestäms till 0,85 procent av riksdagens grundarvode för ledamöter på årsbasis. Årsarvode för fullmäktigeberedningens vice ordförande bestäms till 0,43 procent av riksdagens grundarvode för ledamöter på årsbasis.
8. 125 500 kr för arvodes- och administrationskostnader tas från kommunstyrelsens konto för utvecklingsmedel. Övriga kostnader associerade med omorganisationen hanteras i den ordinarie budgetprocessen.
9. Kommunledningen ges i uppdrag att tillsätta och leda ett genomförandeprojekt.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

[Signature]

[Signature]

[Signature]

Omröstning

LEDAMÖTER	NÄRVARO		Omröstning KF § 33/2020-03-09, Kommunstyrelsens förslag mot Mats Palms (S) förslag											
	TJG	§	JA	NEJ	AV-STÅR	JA	NEJ	AV-STÅR	JA	NEJ	AV-STÅR	JA	NEJ	AV-STÅR
C														
Johnny Carlsson	X		X											
Simon Fredriksson	X		X											
Jessica Pehrson	X		X											
Andreas Molin	X		X											
Cecilia Frändberg	X		X											
Torbjörn Holgersson														
Ersättare:														
Brita Hårsmar														
Christer Amnehammar														
Susanne Marstorp	X		X											
KD														
Ingemar Kihlström	X		X											
Fredrik Svensson														
Ersättare:														
Staffan Setterberg														
Ove Severin	X		X											
KV														
Ronnie Rexwall	X		X											
Christina Glad														
Börje Aronsson	X		X											
Ersättare:														
Gun Carlsson														
Lennart Ottosson														
L														
Inger Gustavsson	X			X										
Håkan Körberg	X			X										
Charlotta Norén	X			X										
Ersättare:														
Anette Aleryd														
Jan-Olof Brorson														
Summa denna sida	13		10	3										

M A BA

LEDAMÖTER			Omröstning §											
	TJG	§	JA	NEJ	AV-STÄR	JA	NEJ	AV-STÄR	JA	NEJ	AV-STÄR	JA	NEJ	AV-STÄR
M														
Christina Abrahamsson	X		X											
Gunnar Andersson	X		X											
Karin Carlsson	X		X											
Ersättare:														
Osborn Eklundh														
Carin Martinsson														
S														
Mats Palm	X			X										
Anette Rundström	X			X										
Björn Wilhelmsson	X			X										
Kerstin Johansson	X			X										
Bert-Åke Johansson	X			X										
Lise-Lotte Hellstadius	X			X										
Jan Bengtsson	X			X										
Ersättare:														
Marie Frost														
Tomas Svennberg														
Kari Hellstadius														
Kurt Hallberg														
SD														
Jacob Brendelius														
Tommy Thulin	X		X											
Jimmie Stranne	X		X											
Auli Karnehed														
Ersättare:														
Marco Glad														
Peter Müller														
Summa denna sida	12		5	7										

M d BA

	NÄRVARO		Omröstning §											
LEDAMÖTER	TJG	§	JA	NEJ	AV-STÅR	JA	NEJ	AV-STÅR	JA	NEJ	AV-STÅR	JA	NEJ	AV-STÅR
V														
Terese Eneman	X			X										
Magnus Jonsson	X			X										
Ersättare:														
Bo Naumburg														
Lillemor Fritioff														
Ordförande			X											
Andreas Johansson	X													
Summa denna sida	3	1 2												
Totalt samtliga sidor	28		16	12										

M & BA